

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

Study of Academic Administration problems and Guidelines To development In Smal-Sized Primary Schools Under Kalasin Primary Educational Service Area Office 3

วิลาวลัย โขติจามรัส¹, อีระ ภูดี², สุรางค์รัตน์ ตรีเหรา³

Wilawan Chotjamrat¹, Theera Phudee², Surangrat Treelao³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์
เขต 3 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง
คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 62 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 62 คน และครูผู้สอน
จำนวน 206 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหา
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

^{2,3} อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

¹ Graduate Students, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Kalasin University

^{2,3} Lecturer, Faculty of Education, Kalasin University

พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) ด้านการวัดผลประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการนิเทศการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนขนาดเล็ก, แนวทางการพัฒนา

Abstract

This research aims to 1) study the problem of academic administration in small-sized primary schools under Kalasin Primary Educational Service Area Office 3, 2) study how to develop Academic Administration in small-sized primary schools under Kalasin Primary Educational Service Area Office 3. The sample are 62 administrator, 62 head of academic office, and 206 teachers. The instrument used for data collection was a questionnaire and the record form for discussing group. The statistics used for data analysis were a percentage, an average, and a standard deviation. The results showed that 1. The problem of academic administration in small-sized primary schools under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 3. The overall operation is high consider on each side found that the most problematic sort can be ordered from the highest to lowest average in three descending orders as the following: teaching and learning, evaluation and implementation to transfer learning results, and educational supervision 2. Guidelines for developing academic administration in small sized primary schools under Kalasin Primary Educational Service Area Office 3 below : 1) The development of school curriculum. 2) Teaching and learning in schools. 3) Developing

media and technology for education. 4) The measurement, evaluation, and implementation of transfer learning results. 5) The supervision of education.

Keywords : Academic Administration, Small sized Schools, Guideline Development

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 6 ที่กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และมาตรา 8 ได้กำหนด หลักการจัดการศึกษา เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัด 32,879 แห่ง เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 120 คน ลงมา มีจำนวน มากถึง 13,882 โรงเรียน และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี และความนิยมของผู้ปกครอง ที่ต้องการส่งบุตรหลานไปโรงเรียนในเมือง การมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ย่อมส่งผล ถึงคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจ โรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ มีคุณภาพและมาตรฐานต่ำกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เนื่องจาก พื้นฐานอยู่บนความขาดแคลน ทั้งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ขาดแคลนครูทั้งปริมาณ และคุณภาพ ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากชุมชน ซึ่งสอดคล้องจากผลการสรุป (Ministry of Education, 2012 : 45)

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นหมายถึงโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนน้อยกว่า 120 คน ลงมา การบริหารงานวิชาการ พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กคือขาดงบประมาณ อุปกรณ์สื่อ การเรียนการสอน ที่มีครูไม่ครบชั้นหรือไม่เพียงพอ จะสอนให้ครบทุกสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กยังมีภาระหน้าที่ได้รับ มอบหมายเชิงนโยบาย ดังกล่าวประกอบเหตุผลอื่นๆ ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็ก

โดยทั่วไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลัก คือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และในปัจจุบันโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ คือ นักเรียนมีคุณภาพการเรียนค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนขนาดอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดความพร้อมทางด้านปัจจัย เช่น มีครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะสื่อและเทคโนโลยีที่มีราคาแพง ทั้งนี้เนื่องจากเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่ใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร และโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ขาดประสิทธิภาพในการบริหาร (Ministry of Education, (2012 : 98)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 219 แห่ง เป็นโรงเรียนรัฐบาล 199 โรงเรียนเอกชน 20 โรงเรียน ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน จำนวน 117 โรงเรียน (ไม่รวมเอกชน) และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจาก อัตราการเกิดลดลงความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปโรงเรียนในเมือง ทำให้มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก จึงทำให้การศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้ดีเพียงพอส่งผลให้อัตราครูต่อนักเรียนค่อนข้างต่ำทำให้มีค่าใช้จ่ายต่อเงินเดือนครูสูงมากขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจและโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายกัน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียนและด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนภายใต้ข้อจำกัดและการศึกษาปัญหาดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จึงได้กำหนดนโยบายแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานในการวางแผนพัฒนา จะยึดพื้นที่การปฏิบัติงานจริงเป็นหลักให้การสนับสนุนอย่างเสมอภาคและเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม จากการศึกษาปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบปัญหา

การประเมินผลด้านวิชาการยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-Net และ NT ในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทุกวิชา นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ อย่างมีข้อมูลและวิจารณ์ญาณมีการฝึกทักษะและพัฒนาน้อย มีนิสัยรักการอ่าน และแสวงหาความรู้น้อย นักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 มีปัญหาในเรื่องการอ่านออก เขียนได้ตามมาตรฐานช่วงชั้นและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษต่ำอีกทั้ง ครูมีอัตราต่ำกว่าเกณฑ์มาก ครูส่วนใหญ่ มีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน ครูสอนไม่ครบชั้น มีโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้นครูส่วนหนึ่ง ยังไม่พัฒนารูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับศักยภาพ และความต้องการของนักเรียน และมีทักษะการใช้สื่ออุปกรณ์ที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ การเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุง Kalasin Primary Educational Service Area Office 3, (2014 : 121)

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารงานวิชาการมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ในปีการศึกษา 2558 จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 117 คน หัวหน้างานวิชาการ 117 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,096 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 62 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 62 คน และครูผู้สอน จำนวน 206 คน รวมทั้งสิ้น 330 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan แล้วนำมาคิดสัดส่วนจำนวน กลุ่มตัวอย่างให้กระจายไปทุกอำเภอแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีจับสลาก (lottery)

1.3 กลุ่มเป้าหมายการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการต้นแบบหรือดีเด่น จำนวน 2 คน ครูเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน ครูดีเด่นหรือครูต้นแบบ จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ประถมศึกษาเขต 3 รวม 10 คนโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิด ดังนี้

แบบสอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษารอบแนวคิดแล้ว

นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยสรุปขอบข่ายงานวิชาการไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการนิเทศการศึกษา

3.1.2 ตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ครอว์ลีย์ การครอบคลุมการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบเติมคำ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ เพื่อทราบถึงตัวแปร ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าวิชาการและครูผู้สอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3.1.3 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

3.1.3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาเนื้อหา รูปแบบและการใช้ภาษาแล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.1.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หลักการและทฤษฎี และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Consistency : IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยคุณสมบัติในการเลือกผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาหรือด้านวิจัยทางการศึกษา

3.1.3.3 นำแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มาหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Consistency : IOC) ตั้งแต่ 0.6 – 1.0

3.1.3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง และเมื่อทำการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ กับผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าวิชาการ ครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งกำหนดเกณฑ์ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ พบว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.32 – 0.48 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.85

3.1.3.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแบบสอบถามหลังทดลองอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การสร้างและหาคุณภาพแบบบันทึกในการสนทนากลุ่ม

4.1 ศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบันทึกปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อนำมากำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม

4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกในการสนทนากลุ่ม จากหนังสือการวิจัย การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.3 สร้างแบบบันทึกแบบมีโครงสร้างให้ครอบคลุมขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเด็นในการสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 ประเมินความสอดคล้องวิจัย ของเนื้อหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยให้กลุ่มลงความเห็นและให้ค่าดังนี้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

5.2 ระยะที่ 1 จัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 62 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 62 คน และครูผู้สอนจำนวน 206 คน รวมทั้งหมด 330 คน โดยทำการส่งผ่านกล่องรับส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 350 ชุด และติดต่อบริษัทแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในช่วงระหว่างวันที่ 1 - 25 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2558 ปรากฏว่าได้รับคืนด้วยตนเอง จำนวน 340 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามปรากฏว่าทั้ง 340 ชุด มีความสมบูรณ์ทุกชุด และนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.3 ระยะที่ 2 ทำหนังสือนัดหมายวันเวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการต้นแบบหรือดีเด่น ครูเชี่ยวชาญ ครูดีเด่นหรือครูต้นแบบ ศึกษานิเทศก์ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้น 10 คน

6. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

6.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

6.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์เป็นระดับคะแนน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จะให้ค่าน้ำหนักคะแนนของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ดังนี้

6.2 วิเคราะห์คะแนนจากแบบประเมินความสอดคล้องวิจัย ของเนื้อหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยให้กลุ่มลงความเห็นและให้ค่าดังนี้

ตอนที่ 1	ให้ +1	หมายถึง	แน่ใจว่าสอดคล้อง
	ให้ 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
	ให้ -1	หมายถึง	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเชิงคุณภาพนำแบบสอบถามที่มีลักษณะปลายเปิด (Open Ended) มาทำการตรวจสอบความถูกต้องแล้วจำแนกเป็นประเด็นตามกรอบแนวคิดการวิจัยและนำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบการนำเสนอผลการวิจัย

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ คือ IOC ค่าความเชื่อมั่นและค่าจำแนก
2. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

8. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการสนทนากลุ่ม เพื่อสร้างแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ดังนี้

1. นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อขออนุญาตบุคลากรเข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยนำระเบียบวาระการประชุมสนทนากลุ่ม สถานที่จัดประชุม วันเวลาที่ใช้ในการประชุม ถึงผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการต้นแบบหรือดีเด่น จำนวน 2 คน ครูเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน ครูดีเด่นหรือครูต้นแบบ จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 จำนวน 1 คน รวม 10 คน

2. ดำเนินการสนทนากลุ่ม ตามสถานที่ วัน เวลาที่กำหนด

3. ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม นำการวิเคราะห์แบ่งเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยดำเนินการทันทีการสนทนากลุ่มสิ้นสุดลงโดยสรุปจากความคิดเห็น

ของผู้ดำเนินการสนทนา ผู้จัดบันทึก ผู้บริการทั่วไป เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลตามประเด็นที่กำหนด จากนั้นทำการวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลที่ได้รับจากการจัดบันทึกรายการประชุมที่ผู้วิจัยได้บันทึกไว้ โดยจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มแล้วสรุปข้อค้นพบจากการเก็บข้อมูลโดยนำเสนอประเด็นที่กำหนด

4. นำประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

9. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยดำเนินการทันทีที่การสนทนากลุ่มสิ้นสุดลงโดยสรุปจากความคิดเห็นของผู้ดำเนินการสนทนา ผู้จัดบันทึก เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลตามประเด็นที่กำหนด

2. การวิเคราะห์เนื้อหา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดบันทึกและจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม หรือรายงานการประชุม ที่ผู้วิจัยได้บันทึกไว้โดยจัดหมวดหมู่ที่ได้จากการสนทนากลุ่มแล้วสรุปข้อค้นพบจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำเสนอตามประเด็นที่กำหนดโดยผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปมาสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยนำเสนอเป็นความเรียง

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา แบ่งเป็น 2 ประการ ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนด้านการนิเทศการศึกษา และด้านที่มีปัญหาลดที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชน และท้องถิ่น การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ การวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ การกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ การกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีปัญหาลำดับต่ำสุด คือ การบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาพบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตร การประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์เนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้และด้านที่มีปัญหาลำดับต่ำสุด คือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ การวางแผนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน การเรียนการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และด้านที่มีปัญหาลำดับต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

1.4 ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และด้านที่มีปัญหาลำดับต่ำสุด คือ การศึกษาหาความรู้ของครูเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ กำหนดจุดมุ่งหมายแนวทางในการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ การเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการนิเทศ

การศึกษาและด้านที่มีปัญหาต่ำสุด คือ การติดตามประเมินผลการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำผลการสนทนากลุ่ม มาสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหาร ผู้มีส่วนร่วม เพื่อศึกษาปัญหาและความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรมีการระดมสมองในการประชุมคณะทำงานของสถานศึกษา พร้อมทั้งแบ่งขอบข่ายความรับผิดชอบของการพัฒนาหลักสูตร พร้อมทั้งเชิญผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตรมาช่วยแนะนำ เสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา จัดประชุมร่วมกันปรึกษาหารือแนวทางในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอน จัดอบรมพัฒนาครู การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียน จัดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาเด็กเป็นกรณี มีการนิเทศการเรียนการสอน

2.3 ด้านการพัฒนาสื่อและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ร่วมกันปรึกษาหารือวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูอบรม ร่วมกันผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน และมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาสื่อ

2.4 ด้านการวัดผลประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีประชุมร่วมกันในการกำหนดระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา จัดอบรมครูด้านการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการเน้นการประเมินตามสภาพจริง มีการติดตามและประเมินผลการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีการปรึกษาหารือเพื่อจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ มีการวางแผน ดำเนินการจัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับการนิเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกันประเมินผลและติดตามการจัดระบบนิเทศงานวิชาการ

สรุปผลและอภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่า การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีดังนี้

ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 สามารถอภิปรายผลในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า ปัญหาอันดับสูงสุด คือ ควรมีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ (Wongchonchaikul, Atipong., 2009) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรพัฒนาส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียน และการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนท้องถิ่นและมาตรฐานการศึกษา

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า ปัญหาอันดับสูงสุด ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตร การประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์เนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับ (Wannapan, Kringsak., 2007) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบางไผ่เถื่อน (ต้นติวลิษฐ์ ประชานกุล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษาและพัฒนาครู และด้านสื่อด้านการวัดและประเมินผล 2) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามสถานภาพ พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมของครูสูงกว่าของผู้บริหาร และปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสูงกว่าของครู

3. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพบว่าปัญหาอันดับสูงสุดพบว่า ปัญหาอันดับสูงสุดเรียงจากมากไปน้อย คือ การวางแผนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัย (Duangeak, Panat., 2012) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการ ที่มีเพศต่างกันและมีประสบการณ์ต่างกัน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และไม่แตกต่างกัน 3) ผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยรวม รายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และไม่แตกต่างกัน 4) ครูวิชาการ เห็นว่า การบริหารงานวิชาการ มีปัญหาสำคัญ คือ ครูไม่มีสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ครูสอนไม่ตรงกับวิชาเอก

4. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนพบว่า ปัญหาอันดับสูงสุดเรียงจากมากไปน้อยดังนี้ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมิน ตามสภาพจริง จากกระบวนการ

การปฏิบัติ ผลงาน และการศึกษาหาความรู้ของครูเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Preedanana, Wasan., 2010) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร และการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

5. ด้านการนิเทศการศึกษาพบว่า ปัญหาอันดับสูงสุดเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ การกำหนดจุดมุ่งหมายแนวทางในการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ การเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการนิเทศการศึกษา การติดตามประเมินผล การนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Subatkham, Weera., 2011) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีความแตกต่างกัน 3) ผลวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- Assaves, Rachan. (2007). *Conditions of issue and administration of basic education schools in the country, Thailand*. Bangkok: V.T.C Communication.
- Duangchak, Panat . (2012). *Academic administration of executive education*. Primary Educational Service Area Office. (Thesis, M.Ed., education management). Mahasarakham Rajabhat University, Mahasarakham.
- Kalasin Primary Educational Service Area Office 3. (2014). *Typical policies through the year 2014*. Kalasin: Pasan Printing.
- Ministry of Education. (2012). *Guide to executive education as a legal entity*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao.
- Preedanant, Wasan. (2010). *The academic administration of the basic education institutions affiliated with the municipality, Samut songkhram of Samut songkhram province*. Silpakorn University, Nakhon Pathom.
- Subatkham, Weera. (2011). *The conditions of academic administration in education basic level 1-2. Mahasarakham Educational Service Area Office 2*. (Thesis, M.Ed., education management). Rajabhat Mahasarakham University, Mahasarakham.
- Wannapan, Kringsak. (2007). *Conditions and problems of academic administration of the school, Bangkokituean. (Tuntiwiwittachanukul)*. (Thesis, M.Ed., education management). Chandrakasem Rajabhat University, Bangkok.
- Wongchonthaikul, Atipong. (2009). *Conditions, problems and development approach of academic administration of basic education Chonburi Educational Service Area Office 1*. (Thesis, M.Ed., Education Administration). Burapha University, Bangkok: Kurusapa Ladphrao.